

Veldschetsen

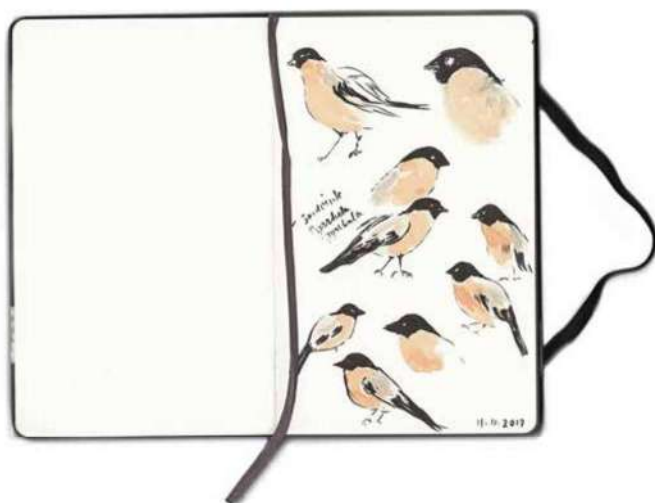
Een verlokking die nergens anders op lijkt

Johan de Koning

Goudvink

tekening: Doortje van Dijk

Schetsen van een goudvink

tekening: Doortje van Dijk

Dodaars

tekening: Johan de Koning

Vogels waarnemen doen we het liefst tijdens de trek, in het vroege voorjaar of het vroege najaar. Maar wat is eigenlijk de beste tijd om ze te tekenen? Je zou bijna zeggen: de winter. Ze gaan niet schuil achter gebladerte en ze moeten voedsel zoeken om de vetreserves aan te vullen die ze in een koude nacht hebben verloren. Daar komt bij dat de verenpracht van veel vogels beter uitkomt in de kale winterse natuur, zeker als er sneeuw ligt. Dat zie je goed in het prachtboek *Wintervogels* van Lars Jonsson (2015). We kennen Jonsson door zijn gids *Vogels van Europa*, die in de jaren negentig de Peterson van de troon stootte. Hij woont op het Zweedse eiland Gotland en maakte zijn nieuwe boek daar op basis van de top zestig van de Zweedse tuinvogeltelling. Hij schrapte alle vogels met zwemvliezen en vulde de lijst aan met vogels die in de tuin rond zijn atelier voorkomen, zoals de fazant. Niet alleen de tekeningen zijn zo levendig als het maar kan, de verhaaltjes ook. Het verenkleed van de pestvogel noemt hij "een afschildering van het noordelijke landschap". Hij ziet er korstmossen, berkenstammen, sparrentakken, kraaiheide, dotterbloemen en veenwater in terug. Over het baltsgedrag van de fazant – even een sprongetje naar de winter – merkt hij op dat het mannetje het vrouwtje voortdurend de weg verspert, "als een buitengewoon vasthoudende tapijtverkoper". Al zonder tekening zie je de vogel voor je. De tekeningen zijn net zo persoonlijk als de verhaaltjes. Bij de uitwerking gebruikt hij wel foto's, maar zijn schetsen blijven toch het uitgangspunt: "De schets is de sleutel tot de ervaring, en uiteindelijk is het gewoon mijn eigen ervaring die ik wil overbrengen." Als je dit boek leest en bekijkt, zou je het enige nadeel van

tekenen in de winter bijna vergeten: de kou. Jonsson koos natuurlijk niet voor niets tuinvogels, net als zijn Schotse ex-collega John Busby 's winters graag deed. Lok de vogels naar je tuin en je kunt lekker achter het raam binnen blijven zitten. Jonsson maakt er veel werk van om van zijn tuin een vogelparadijs te maken. In zijn vriezer liggen bijvoorbeeld altijd wel wat dode hazen en konijnen, die hij langs de weg heeft gevonden en die hij gebruikt om buizerds te lokken. Gelukkig valt in onze tuinen in het Gooi ook veel te zien. Doortje van Dijk uit Hilversum plaatste op de Flickr-pagina van de Vogelwerkgroep

([flickr.com/groups/vwggooi](https://www.flickr.com/groups/vwggooi)) onlangs een vrolijke pagina met schetsen van de eerste goudvink in haar achtertuin in tien jaar. Waarna ze er ook nog een fraaie uitgewerkte tekening van maakte. De goudvink is ook een favoriet van Jonsson, die over de warmrode borst van het mannetje schrijft: "Op een kille winterdag met grijze luchten en witte sneeuw is deze kleur het mooist, als een verlokking die nergens anders op lijkt." Thuisblijven en wachten dus, deze winter? Nee hoor, niet per se. Als je bang bent voor de kou, kun je ook vanuit de auto veel zien, of een vogelkijkhut opzoeken die uit de wind ligt, of glazen ramen heeft. Zoals de hut

in het rivieroeverreservaat de Blauwe Kamer, of de 'Zeearend' bij de Oostvaardersplassen. Zelf raakte ik daar laatst gebiologeerd door een kleine, beweeglijke watervogel. Hij dook liever dan dat hij poseerde. Die komt bij Jonsson weer niet voor, met zijn zwemvliezen.

Literatuur

Jonsson, L., 2015. Wintervogels. Kosmos, Utrecht/Antwerpen.

Gouden Lepelaar voor Dick Jonkers

overgenomen met toestemming van de website van STORK (Stichting Ooievaars Research & Knowhow)

Zijn leven lang heeft Dick alles gedaan wat je kunt bedenken op het gebied van vogels. De ooievaar heeft er altijd deel van uitgemaakt. Wij kunnen niemand bedenken die langer dan Dick de ooievaars heeft gevolgd en heeft beschreven in talloze artikelen en boeken. Dick is STORK-bestuurder van het eerste uur en mede-oprichter van STORK. Daarom vond het STORK-bestuur het de hoogste tijd worden, om Dick te onderscheiden met een Gouden Lepelaar. Vogelbescherming vond dit ook en 7 oktober was het zover. Juun de Boer (Vogelbescherming) kwam naar Ankeveen om Dick de Gouden Lepelaar op te spelden.

Gefeliciteerd Dick!

v.l.n.r. Juun de Boer en Dick Jonkers

foto Joke van Velsen